

Persbericht, 15 April 2015

Bodemvruchtbaarheid Flevoland in gevaar

Case study in Flevoland toont gebrek aan regie

De jonge bodem van Flevoland staat bekend als een van de meest vruchtbare van Nederland. Daarom wordt Flevoland ook wel de groentetuin van Europa genoemd. Toch neemt de kwaliteit van de bodem structureel af. Steeds meer akkerbouwers gaan daarom over tot diepploegen, een drastische en slechts tijdelijke oplossing. Een belangrijke oorzaak van de achteruitgang is dat betrokkenen in de agrarische keten het belang van die bodem weliswaar erkennen, maar geen gezamenlijk verantwoordelijkheid nemen. Dit blijkt uit de recent verschenen publicatie ‘Van bodemdilemma’s naar integrale verduurzaming’ van de Wetenschappelijke Raad voor Integrale Duurzame Landbouw en Voeding (RIDLV), die vandaag aan Gedeputeerde Bert Gijsberts van Flevoland is overhandigd.

Bodemvruchtbaarheid zwaar onder druk

Als een boer zorgvuldig met zijn bodem omgaat, biedt dat de meeste kans op een goede bodemstructuur, stabiele opbrengsten en voldoende waterbergend vermogen. Uit de praktijk blijkt echter dat er steeds meer van de bodem geëist wordt. Zo leidt het liberaliseren van de pacht tot steeds kortere pachtperiodes, met hogere pacht- en grondprijzen. Dat noodzaakt agrarische ondernemers tot het telen van gewassen die financieel het meest aantrekkelijk zijn. De intensivering van dergelijke teelten (zoals peen en bloembollen), de inzet van zware machines en het oogsten in het natte seizoen zijn echter zeer schadelijk voor de bodemstructuur.

Om de bodemkwaliteit te herstellen en zeker te zijn van een hoge productie, nemen boeren regelmatig hun toevlucht tot diepploegen. Tot zo’n 1,5 meter diep keren ze de grond en halen ze lichtere, beter bewerkbare grond naar boven. Zo’n drastische ingreep kan maar één keer uitgevoerd worden en is dus geen garantie voor structurele bodemverbetering. De hoogproductieve bodem van Flevoland is dus in gevaar.

Georganiseerde onverantwoordelijkheid ombuigen

Hoewel boeren, industrie, handelspartijen, overheden, waterschappen, en burgers allemaal groot belang hebben bij een vruchtbare bodem, ontbreken een gezamenlijke verantwoordelijkheid en regie. De auteurs van het rapport raden aan deze ‘georganiseerde onverantwoordelijkheid’ met spoed om te buigen naar een intensieve samenwerking tussen al deze partijen. Alleen dan ontstaat er “integraal bodembeheer” en kan de bodem ook op lange termijn alle functies blijven vervullen.

Rapport bestellen

De case study is uitgevoerd in opdracht van de Wetenschappelijke Raad voor Integrale Landbouw en Voeding en gefinancierd met bijdragen van Triodos Foundation, provincie Flevoland en Waterschap

Zuiderzeeland. Het rapport is geschreven door Sjef Staps, Coen ter Berg, Edith Lammerts van Bueren en Theo Jetten en is te downloaden via www.ridlv.nl en louisbolk.nl/....

Over de RIDLV

De Wetenschappelijke Raad voor Integrale Duurzame Landbouw en Voeding (RIDLV) is een interdisciplinaire en onafhankelijke denktank. Leden zijn: Peter Blom, Machteld Huber, Theo Jetten (secretaris), Edith Lammerts van Bueren (voorzitter), Ludwig Lauwers, Jaap Seidell, Jan Staman, Anton van Vilsteren, Wouter van der Weijden en Herman Wijffels.

De Raad beoogt vanuit wetenschap en samenleving oplossingsrichtingen aan te dragen waarin verloren gegane relaties in de keten worden hersteld en waarin ook producent en consument weer rechtstreeks met elkaar communiceren. De Raad wil duurzaamheid en gezonde voeding niet apart benaderen maar in samenhang. Zij geeft daar onder meer invulling aan door casussen uit te werken voor specifieke sectoren. Deze casus 'Van Bodemdilemma's tot Integrale Verduurzaming' is de derde casus. Zie ook: www.ridlv.nl.

Meer informatie

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Theo Jetten, secretaris van de RIDLV, tel: 0317-483687 of email: info@ridlv.nl.

Publicatie

Staps, J.J.M., C. ter Berg, A. van Vilsteren, E. Lammerts van Bueren en T.H. Jetten, 2015. Van bodemdilemma's naar integrale verduurzaming: casus 'Vruchtbaar Flevoland': van bodemdegradatie en diepploegen naar integrale duurzame productie in Flevoland. RIDLV.